

Acta: 1r Fòrum Permanent per a la implementació de la CARTA EUROPEA DE TURISME SOSTENIBLE dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix

31.01.2018, Masia d'en Cabanyes, Vilanova i la Geltrú

Assistència

Abel Crespo, Ajuntament de Begues
Agnès Manchón, suport a l'ús públic dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix
Anna Mascaró, Quatre Passes
Aurora Carbonell, Regidora de Turisme de Sitges
Cal Barber, Masia de Turisme rural
Carles Lluch, Garraf coopera
Eva Galera, Ajuntament de Sant Pere de Ribes
Eva Piñol, Cap d'àrea d'ordenació territorial i habitatge del Consell comarcal del Garraf
Gemma Roset, tècnica de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
Gerard Llobet, Regidor de Vilanova i la Geltrú
Gustavo Gonzàlez, Comitè d'àrees naturals protegides
Inma Laborda, Ajuntament de Cubelles
Irina Miranda, Node Garraf
Isabel Junquera, Repte Territorial S.L
Josep Antoni Herrera, Ajuntament de Vilanova i IEP
Josep Maria Fernández, CUP Sitges
Judith Albors, CEM
Laura Codera, Descoberta
Mª Eugenia Fernandez, Ajuntament de Gavà
Magret van Egmond, *Tourism Marketing Concepts*
Marcel Fontanilles, Propietari
Marta Verdejo, Alcaldessa d'Olivella
Masia Cal Simó, Propietari
Montse Jané, Quatre Passes
Pau Mundó, Director del Parc del Foix
Rat Cabré, Tècnica del Parc Garraf i Olèrdola
Ruth Mañas, Ajuntament de Castelldefels
Santi Llacuna, Director dels Parcs del Garraf i Olèrdola
Sira Puig, Tècnica de turisme de l'Ajuntament de Sitges
Sofia Paricio, cap d'unitat d'ús públic i conservació dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix.
Teresa Bonjoch, Associació del Propietaris forestals del Massís del Garraf
Teresa Vidal, Consorci dels Colls i Miralpeix
Xavier Font, Cap de l'Oficina Tècnica de Turisme de la DIBA
Xavier Roget, Cap de la direcció territorial
Yolanda Asensio, Tècnica de desenvolupament local de la DIBA

Excusen l'assistència

Josep Maria Calaf, Tèctic de medi ambient de Santa Margarida i els Monjos
Laura Fernandez, Tècnica de turisme de Santa Margarida i els Monjos
David Pagès, Xalénx
Associació Drac Verd

Vanessa Mas, Turisme de la Diputació de Barcelona
Roger Gatnau, Descoberta i EdPG

A les 17h, Gerard Llobet, Regidor de Medi ambient de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, dona la benvinguda a l'acte en nom de l'ajuntament. Xavier Roget, cap de la unitat territorial occidental dona la benvinguda en nom de la xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Isabel Junquera, de l'empresa Repte Territorial S.L, que fa l'assessoria tècnica de la CETS, dona la benvinguda a l'acte i Agnès Manchón, suport a l'ús públic dels Parcs, cita els excusats.

Isabel inicia l'acte contextualitzant la situació. Recorda que el procés d'adhesió a la CETS es va iniciar el 2016 amb la redacció de la documentació (diagnosi, estratègia i programa d'actuacions), al desembre d'aquest mateix any es va entregar la feina feta a EUROPARC. L'abril del 2017 vam passar l'auditoria, i a la tardor es va validar finalment l'adhesió dels Parcs a la CETS a través de la resolució del Comitè d'Avaluació de la CETS; el procés de candidatura va finalitzar amb la recollida del certificat al Parlament Europeu a Brussel·les.

- **Passos fets:**

El primer punt del Fòrum Permanent es presentar l'informe de l'auditoria, i analitzar els punts forts, punts dèbils i les conclusions:

Punts forts

- Implicació de diferents agents
- Presència de diferents tipologies d'entitats que treballen per a la conservació: Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix, Centre d'Estudis del Mar, Consorci Els Colls – Miralpeix, entitats sense ànim de lucre, etc.
- Planificació comuna als tres Parcs relativa a l'ús públic
- Gran diversitat de recursos turístics en l'àmbit CETS
- Oferta turística relacionada amb activitats i productes tradicionals: Slow Food, turisme etnològic, pescaturisme, mercats, Xarxa de Productes de la Terra, Parc a Taula, etc.

Punts dèbils

- Manca de gestió de les àrees protegides marines
- Pressió urbanística
- Cert grau de perillositat d'accés als Parcs, especialment en bicicleta
- Baix grau de participació d'empreses turístiques en la CETS
- Elevada diversitat de certificacions turístiques → confusió + incertesa en la implementació del Biosphere en substitució del SICTED
- Manca d'actuacions adreçades al turisme accessible
- Incertesa en la dotació de recursos humans per al seguiment de la CETS

Conclusions

- Necessitat de gestionar les àrees marines
- Impulsar la participació de les empreses turístiques en la CETS
- Coordinar la implantació de les certificacions turístiques
- Millorar l'accessibilitat als espais protegits de l'àmbit CETS

- Assegurar la dotació de recursos humans que garanteixin la implantació del Programa d'Actuacions de la CETS (Aquest punt de moment està solucionat, ja que s'ha resolt favorablement els contractes del suport a l'ús públic- i el de l'empresa Repte Territorial)

En relació a les eines de comunicació, s'informa que EUROPARC està treballant en millorar la comunicació de la seva pròpia entitat i de la CETS. Un dels primers passos que ha fet és la renovació del Logo.

Es pot accedir al logo a través de la web i està disponible en castellà i català.

<http://www.europarc.org/sustainable-tourism/logo-and-graphic-guidelines/>

S'informa també que la Xarxa de Parcs de la DIBA ha creat la web de Turisme Sostenible als Espais Naturals. Dins d'aquesta web es pot trobar l'apartat de Garraf, Olèrdola i Foix. També es pot trobar tota la informació necessària sobre el procés de la CETS als Parcs, com les actes, convocatòries i documentació treballada.

<https://parcs.diba.cat/web/turisme-sostenible-als-espais-naturals>

- **Metodologia de treball: Implementació del programa d'actuacions 2017-2018**

Per tal de que s'implementi el programa d'actuacions aprovat per Europarc, tots els agents compromesos hauran de coordinar-se. De manera prèvia a concretar la coordinació, es bo contextualitzar i recordar uns detalls del programa d'actuacions.

El programa d'actuacions consta de 32 accions, sintetitzades en fitxes, les quals estan organitzades per :

1. **Línia estratègica:** Hi ha 10 línies estratègiques i dins d'aquestes les 32 actuacions.
2. **32 accions:** on en cadascuna es detalla.
 - a. **Agent responsable:** Són aquells ens o entitats que s'han compromès a liderar. Això vol dir que hauran de vetllar perquè es convoquin les reunions per parlar de les actuacions concretes, haurà de "estirar del carro". En un procés inicial, les primeres reunions de grups de treball es convocaran des de l'equip tècnic del parc, i mesura que vagin agafant forma, s'aniran delegant cap a als agents responsables.
 - b. **Recursos econòmics i humans:** Els recursos econòmics i humans estimats per a implementar l'acció
 - c. **Període:** L'any o franja d'anys en què hauria de treballar-se cada actuació.

Organització i espais de treball

Dins del Grup de treball hi ha 13 grups d'agents diferents, associats a unes actuacions concretes en funció del seu perfil, i que hauran d'exercir el lideratge en una o diverses actuacions:

0. Ús públic dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix
1. Oficina tècnica de Parcs Naturals

2. Comunicació de la Diputació de Barcelona
3. Turisme de la Diputació de Barcelona
4. Directors i tècnics dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix
5. Consorci dels Colls i Miralpeix
6. Tècnics de Turisme dels municipis i consells comarcals del Garraf, Olèrdola i Foix
7. Tècnics de Media ambients dels municipis i consells comarcals del Garraf, Olèrdola i Foix
8. Empreses d'educació ambiental i activitats al parc
9. Parc a Taula
10. Responsables dels punts d'informació, oficines i equipaments de l'Àmbit CETS
11. Empreses de Turisme de l'àmbit CETS (allotjament, restauració, oci)
12. Centre d'Estudis del Mar
13. Actuacions comunes

Fitxes de compromís: Liderar/participar

Per a cadascun d'aquests 13 grups d'agents implicats en les actuacions s'ha elaborat una fitxa de treball. En cada fitxa s'hi detallen les accions en les quals cadascun dels agents poden estar implicats bé a partir de la seva participació com un membre més o bé com a líders o responsables de l'actuació. S'ha enviat a tots els membres del grup a treballar la fitxa que li pertoca. Per tant hi ha 13 fitxes diferents que han hagut d'omplir els responsables en funció de les actuacions on es volen comprometre a participar.

Tot i que el lideratge està repartit en diferents agents, en la majoria d'actuacions el lideratge està vinculat al Parc. El lideratge s'iniciarà des de l'equip d'ús públic del parc i a poc a poc, a mesura que l'actuació vagi agafant forma, s'anirà delegant als responsables acordats. Els participants en les actuacions hauran de venir presencialment a les reunions. En les fitxes de compromís han hagut d'identificar quina serà la persona encarregada d'assistir, i per tant de comprometre's a treballar per l'actuació concreta.

El sistema de treball

- Grup de treball

La idea amb les fitxes és consolidar finalment el grup de treball, i animar als que han vingut poc a vincular-se del tot. Els que no han participat mai, també es poden vincular a actuacions concretes. Cal que ens fessin arribar el seu compromís. L'objectiu del sistema de treball és mantenir el grup de treball, amb un nombre de 3 reunions l'any. Sempre en horari de matí de 3h (9h-13h) i en principi es seguirà fent a la Pleta. Si es sol·licita des d'algun ajuntament/entitat es podria modificar l'espai. Dins d'aquestes 3 reunions de Grup de treball a l'any, poden haver-hi grups temàtics paral·lels que poden treballar una o varies actuacions concretes.

- Fòrum Permanent

Es realitzaran 2 Fòrums Permanents l'any (Febrer/Octubre), nombre molt inferior a l'any 2016, on es va treballar per la redacció de la documentació per a l'adhesió. En el Fòrum Permanent, obert al públic general, hi pot assistir tota aquella persona interessada en el projecte. Aquests assistents podran validar la feina que s'anirà treballant en els grups de treball, els quals presentaran en els Fòrums la feina feta. Els fòrums seran en horari de tarda i l'espai serà itinerant dins de l'àmbit CETS.

En aquest primer Fòrum Permanent s'han escollit varis representants perquè facin 5 cèntims dels seu compromís en liderar les actuacions. I ens presentaran les actuacions per les quals començaran a treballar.

1. Sofia Paricio: Ús públic dels Parcs del Garraf, Olèrdola i Foix

Des de l'equip d'ús públic dels tres parcs, participarem en el 100% de les actuacions, i liderarem bona part d'aquestes. Sobretot liderarem en la part inicial de la implementació de les actuacions.

Les primeres actuacions que començarem aquest any a liderar són:

- El "Pla d'educació ambiental: programa pedagògic dels equipament ambientals 2020"
- "Realitzar el sondeig de necessitats formatives".

2. Santi Llacuna: Director dels Parcs del Garraf i Olèrdola

Des de l'equip de directors i els tècnics de conservació i territori del parc també liderarem actuacions més vinculades a la conservació de l'espai. Les primeres actuacions que liderarem són:

- "Preveure sistemes de recollida selectiva en la realització d'activitats en els espais naturals".

3. Pau Mundó: Director del Parc del Foix

- "Ordenar l'accés i les activitats turístiques als espais naturals protegits"

4. Eva Galera: Tècnica de turisme de Sant Pere de Ribes

Des de l'ajuntament de Sant Pere de Ribes estem aportant per el turisme saludable en el nostre municipi i aquest turisme va de la mà amb el turisme sostenible i al CETS als Parcs. No té sentit anar sols. Des de l'equip de turisme del municipi participarem aquest primer any amb les actuacions de :

- "Identificar accions comunes en programes i certificacions del territori que aborden la sostenibilitat en el turisme"
- "Identificar els recursos turístics de l'àmbit CETS"
- "Identificar el nombre i perfil d'usuari que accedeix a cada sector de l'àmbit CETS i les seves necessitats"
- "Definir un "nou" model de punts i centres d'informació"

5. Inma Laborda: Tècnica de turisme de Cubelles

Des de turisme de Cubelles, portem des del primer dia apostant per la CETS. I és la nostre manera per vincular-nos cada cop més a la conservació del nostre espai natural protegit , la desembocadura del Foix. De fet hem editat una nova publicació per a les visites de l'espai i ja hem afegit el logotip de la CETS. Creiem que la CETS aporta un treball amb xarxa molt positiu, ja que es va creant sinergies. Ens comprometem a participar en les actuacions:

- "Incorporar a programes vigents actors clau del turisme"
- "Identificar accions comunes en programes i certificacions del territori que aborden la sostenibilitat en el turisme"
- "Identificar els recursos turístics de l'àmbit CETS"
- "Identificar el nombre i perfil d'usuari que accedeix a cada sector de l'àmbit CETS i les seves necessitats"
- "Definir un "nou" model de punts i centres d'informació"

6. Xavier Font: Cap de l'Oficina Tècnica de Turisme de la DIBA

Des de Turisme de la DIBA es liderar 3 actuacions:

- "Identificar accions comunes en programes i certificacions del territori que aborden la sostenibilitat en el turisme"

Des de Turisme de la Diputació estem apostant per la certificació en turisme sostenible des dels 17 objectius de Turisme Sostenible que ens marca la certificació BIOSPHERE, un cop ens hem certificat com a Diputació i com a Costa de Barcelona. Ara tenim a l'abast les eines per poder treballar conjuntament amb el certificat de la CETS. De fet estem en un magnífic moment per solucionar dubtes. Just s'acaba d'implementar el Biosphere i encara falten un parell d'any perquè les empreses es puguin adherir a la CETS, per tant tenim marge per solucionar dubtes, evitar duplicacions i dissenyar les convalidacions per poder aportar facilitats a totes aquelles empreses que desitgin les dues certificacions.

Creiem que és important que les empreses no vulguin mostrar que tenen certificats sinó que vulguin mostrar com de sostenibles són.

- "Identificar els recursos turístics de l'àmbit CETS": La feina feta que tenim a nivell comarcal la posarem en comú.

- "Identificar el nombre i perfil d'usuaris que accedeix a cada sector de l'àmbit CETS i les seves necessitats" A través del laboratori de turisme posarem a disposició totes les dades per poder identificar el perfil.

7. Montse Jané: Quatre Passes, educació ambiental.

Com a empresa cooperativa d'educació ambiental, i empresa que gestiona punt d'informació dels parcs ens comprometem a treballar per l'educació sostenible, però traspasar la frontera entre l'educació ambiental de nivell a escolar a l'educació ambiental per al públic general que visita els nostre territori, perquè realment és on fa falta.

- Preveure sistemes de recollida selectiva en la realització d'activitats en els espais naturals

- Elaborar el "Pla d'educació ambiental 2020"

- **Propers Passos**

- Començarem el primer grup de treballa el més aviat possible
- Octubre 2 Fòrum Permanent

- **Torn de preguntes**

Cal Simó:

- "Com a primer cop que assisteixo al FP, tenia el dubte si aquí estan convidats tots els ajuntament, ja que no veig representació del meu, Canyelles".

IJ: Sí tots estan convidats.

- "Com ens podem acreditar les empreses de turisme rural a la CETS":

IJ: De moment les empreses encara no poden acreditar-se, estem en la Fase I, tenim previst que cara el 2020/21 ja es podran acreditar. Però és important que les empreses que desitgin acreditar-se en aquest futur proper, hagin assistit als Fòrums Permanents previs, per tal que es vegin implicats en el projecte. Un cop s'iniciï el procés d'acreditació, les empreses hauran de tenir uns requisits i hauran de passar una auditoria per poder-se certificar.

- "Qui paga la CETS, les empreses hauran de pagar?"

IJ: En cada espai protegit es pot decidir el finançament dels costos del procés d'adhesió d'empreses turístiques. En els altres espais CETS gestionats per la Diputació de Barcelona, part d el procés per la certificació la paga el parc i part el paguen les empreses –pagament d'una xifra no molt alta per l'acreditació-.

-“ Podria ser que EUROPARC, pugués ajudar a les empreses de la CETS a superar barreres administratives i normatives que tenim els propietaris de masies del territori?”

IJ: Cada ajuntament gestiona les seves normatives, en aquest cas Europarc és una associació de parcs naturals europeus, no té potestat per gestionar les normatives. Tot i que Europarc també té una consultoria. Hauria de ser la Generalitat que demanes una consultoria per gestionar barreres administratives de dins del parcs.

Sira Puig:

- “ Com es convalidarà BIOSPHERE/CETS?”

IJ: S'està treballant per definir les convalidacions. De fet una de les primeres actuacions que treballarem des del parc conjuntament amb Turisme de la DIBA, “Identificar accions comunes en programes i certificacions del territori que aborden la sostenibilitat en el turisme”, es treballarà per solucionar les convalidacions.

Garraf Coopera i Fundació Miranda

- “Volíem aprofitar per presentar-nos ja que és la primera vegada que assistim al FP. I volíem saber com podríem participar?”

IJ: Anotem els vostres contactes i us convidarem a participar en els Grups de treball. **XR** El parc valora moltíssim la feina que esteu fent per el territori, i la transversalitat del vostre projecte (conservació/ gestió d'ús públic), sou un projecte estrella. La vostra presència i participació serà molt interessant.

Fontanilles:

-“Estaria bé tenir més relació amb la Generalitat, per poder superar traves. Ja que la nostra Masia està duent a terme un projecte de sostenibilitat al territori. I les traves administratives tiren enrere a les persones que volen emprendre iniciatives favorables pel territori.”

IJ: Pot ser més resolutiu dirigir-vos al vostre Ajuntament i que aquest parli amb la Generalitat. Segurament poden agilitzar-ho més que entre la XPN i la Generalitat. Ja que si les seves traves són urbanístiques la CETS no pot incidir en aquest aspecte.

Judith Albors: Una bona eina que potser pot incidir més en aquest aspecte és la CARTA DEL PAISATGES. **Aurora Carbonell:** La Generalitat ens posa molts entrebancs als propis ajuntaments. I els ajuntament estem d'acord que la sortida de moltes masies del nostre territori és el turisme, i volem facilitar les coses perquè si puguin dedicar.

Sofia Paricio: Des del Parc estem treballant en un Grup de treball on estan tots els parcs naturals acreditats amb la CETS, tant de la Diputació com de la Generalitat, per parlar de temes que ens trobem, i poder anar de la mà. Aquest grup de treball podria ser una porta oberta, on poder parlar d'aquest tema i fer pressió.

Fontanilles: Seria molt de profit que en proper FP vingués un representant de la Generalitat. **IJ:** Ho anotem i ho gestionem.

-“Com es contempla el rol de la pagesia tradicional dins de tota aquesta infraestructura dels Parcs i Turisme?”

IJ: Parlant coma Europarc, un dels 10 punt bàsics de la CETS, és com incideix el turisme en les activitats locals. De les 32 actuacions, hi ha actuacions que volen fer presents les activitats tradicionals i els productors locals (artesania/gastronomia). Per tant s'ha de treballar en les microaccions per fer viables aquestes masies amb el suport del turisme.

Maggy van Egmond:

“Quería aprovechar para presentarme, porque también es la primera vez que asisto al FP. Soy Maggy van Egmon i tengo una empresa de *Tourism Marketing*. I vamos a gestionar un plan de marketing turístico en el municipio de Olivella. Quería participar i colaborar en los grupos de

trabajo. Me interesa especialmente el que ha comentado Santi Llacuna, sobre la gestión de residuos, ya que me preocupa el tema.”

IJ: Muchas gracias, vamos a enviarte la convocatoria para los grupos de Trabajo.

L'acte finalitza a les 19.20h